

SLUŽBENI GLASNIK

UNSKO-SANSKOG KANTONA

Godina XXI - Broj 8

Utorak, 25. aprila 2017.
BIHAĆ

Izdanje na bosanskom
jeziku

263.

Na osnovu člana 2. stav (1) tačka k), člana 3. stav (1) tačka g) poglavlja IV i člana 11. stav 1. tačka b) odjeljka A poglavlja V Ustava Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona" broj: 1/04 i 11/04), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 29. redovnoj sjednici održanoj 10.04.2017.godine Skupština Unsko-sanskog kantona, donosi

ZAKON

o turizmu Unsko-sanskog kantona

DIO PRVI - TURISTIČKA DJELATNOST

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se planiranje i razvoj turizma, turistički subjekti, obavljanje turističke djelatnosti, utvrđuju mjere na promociji i razvoju turizma na području Unsko-sanskog kantona (u

daljem tekstu: Kanton), uređuje se osnivanje, organizacija i rad Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona, način njenog finansiranja i poslovanja, kriteriji za kategorisanje turističkih mjesta i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Član 2.

(Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- Turizam je skup odnosa i pojava koje proizlaze iz putovanja i boravka posjetilaca nekog mjesta, ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako sa takvim boravkom nije povezana nikakva njihova privredna djelatnost.
- Turista je fizičko lice koje najmanje 24 sata boravi van mjesta svog prebivališta, radi zadovoljavanja kulturnih, društvenih, socijalnih, historijskih i drugih potreba relaksacije i odmora, a bez svrhe sticanja dobiti.
- Korisnik turističke usluge je turista, putnik, potrošač ili drugo fizičko lice koje neposredno koristi usluge turističkih subjekata iz ovog zakona.

- d) Turistička destinacija je država, region odnosno mjesto koje u sebi sadrži više atrakcija koje se na tržištu mogu ponuditi kao turistički proizvod.
- e) Turistička infrastruktura su objekti za informisanje, odmor, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, planinarski objekti, rekreativne staze i planinarski putevi, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putovi, biciklističke staze, pješačke staze i sl.
- f) Turistička suprastruktura su ugostiteljski objekti galerije, izložbe, kongresni i zabavni objekti koji su u neposrednoj vezi sa ugostiteljskim objektom.
- g) Putnik je kupac koji kupuje ili je saglasan kupiti turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i lice u korist kojeg kupac kupuje turistički aranžman, odnosno usluge ili lice na koje kupac ili lice za koje je kupac kupio turistički paket aranžman, prenese pravo korištenja turističkog paket aranžmana ili usluge.
- h) Turistički paket aranžman je ugovoreni posao u kojem se putniku prodaju ili nude na prodaju za jedinstvenu unaprijed utvrđenu cijenu najmanje usluga prijevoza i smještaja, uz uslov da aranžman traje duže od 24 sata ili uključuje barem jedno noćenje.
- i) Izletnički program je kombinacija od najmanje dvije ponuđene usluge koje traju manje od 24 sata i ne uključuju noćenje, odnosno smještaj.
- j) Putnička agencija - organizator putovanja je putnička agencija koja organizuje turistički paket aranžman i koja ga neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika.
- k) Putnička agencija - posrednik (subagent) je putnička agencija koja prodaje ili nudi za kupnju turistički paket aranžman koji je sastavio organizator putovanja, ili koja pruža druge posredničke usluge.
- l) Prebukiranje (over-booking) je multiplikovanje broja potvrđenih rezervacija od pojedinih pružalaca usluga koji pružaju usluge smještaja ili putničkih agencija, a koje ima za posljedicu nepružanje usluge smještaja ili nepružanje usluge na ugovoreni način.
- m) Uzanse u turizmu su pravila kojima se uređuju poslovni običaji nastali iz ugovora o pružanju turističkih ili ugostiteljskih usluga, koja se primjenjuju ako su ih stranke ugovorile ili ako iz okolnosti proizilazi da su htjele njihovu primjenu, a koji se definišu u okviru komorskih udruženja subjekata u turizmu.
- n) Klaster čine geografski koncentrisane, međusobno povezane organizacije iz srodnih ili različitih djelatnosti koje se udružuju radi jačanja pojedinačnih organizacija učesnika u klasteru i klastera kao cjeline.

POGLAVLJE II. PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA

Član 3. (Planiranje)

(1) Planiranje i razvoj turizma obuhvata donošenje strateških planova o budućem razvoju turističke privrede, proglašenje i održivo korišćenje turističkih prostora i mjesta.

(2) Planiranje u oblasti turizma zasniva se na principima integralnog razvoja turizma i ostalih komplementarnih djelatnosti, načelima održivog razvoja turizma, obezbjeđenja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, kao i saradnje javnog i privatnog sektora u kreiranju turističkog proizvoda, uz osiguranje efikasnog korišćenja turističkog mjesta.

(3) Održivim turizmom smatra se svaki vid turizma koji doprinosi zaštiti životne sredine, socijalnom i ekonomskom integritetu i unapređivanju prirodnih, stvorenih i kulturnih vrijednosti na trajnoj osnovi.

Član 4. (Planska dokumenta)

(1) Planska dokumenta u turizmu su:

- a) Strategija razvoja turizma Unsko-sanskog kantona
- b) Marketing plan turizma Unsko-sanskog kantona
- c) Plan promocije turizma Unsko-sanskog kantona
- d) Master – plan
- e) Strategije razvoja turizma jedinica lokalne samouprave.

(2) Planska dokumenta iz stava (1) tač. b), c), d) i e) ovog člana moraju biti usaglašena sa Strategijom razvoja turizma Unsko-sanskog kantona.

Član 5.
(Strategija razvoja turizma
Unsko-sanskog kantona)

(1) Strategija razvoja turizma Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Strategija Kantona) je sveobuhvatan dokument o srednjoročnom razvoju turističke privrede u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-historijskim razvojem Kantona, sa osnovnim ciljevima i vizijom razvoja turizma Kantona i služi kao polazna osnova za izradu ostalih planskih akata u turizmu.

(2) Strategiju donosi Skupština Unsko-sanskog kantona, na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada).

(3) Strategija Kantona sadrži analizu postojećeg stanja razvoja turizma, viziju razvoja turizma, ciljeve razvoja turizma, strateške i prioritetne pravce razvoja, plan implementacije, investicioni okvir i ostale bitne elemente za planiranje razvoja turizma koji se definišu projektnim zadatkom.

(4) Strategija Kantona se realizuje posredstvom Marketing plana Unsko-sanskog kantona, Plana promocije turizma Unsko-sanskog kantona, Master – plana, Strategija razvoja turizma jedinica lokalne samouprave, kao i posredstvom prostornih i urbanističkih planova u skladu sa zakonom koji reguliše oblast uređenja prostora.

Član 6.
(Marketing plan Unsko-sanskog kantona i

Plan promocije turizma Unsko-sanskog kantona)

(1) Marketing plan Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Marketing plan) sadrži istraživanje tržišta, identifikaciju ciljnih grupa - tržišta, pozicioniranje marketinškog programa i ostale bitne elemente za planiranje promocije turizma koji se definišu projektnim zadatkom.

(2) Marketing plan donosi Vlada na prijedlog Ministarstva privrede Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(3) Turistička zajednica Unsko-sanskog kantona podnosi prijedlog Marketing plana Ministarstvu.

(4) Marketing plan se donosi za period od pet godina.

(5) U skladu sa Marketing planom, Turistička zajednica Unsko-sanskog kantona kreira Plan promocije turizma Unsko-sanskog kantona (u

daljem tekstu: Plan promocije), kojim definiše svoje promotivne aktivnosti u turizmu na godišnjem nivou.

Član 7.
(Master-plan)

(1) Master-plan je kompleksan, istraživački i sveobuhvatan planski dokument, kojim se na osnovu Strategije Kantona utvrđuju ciljevi, programi i planovi razvoja turizma, koncept razvoja prostora u pogledu razmjesta objekata turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, investicije u turizmu, planovi marketinga i konkurentnosti, kao i mjere za njihovo provođenje, za određeni prostor od značaja za razvoj turizma, odnosno za turističku destinaciju.

(2) Master-plan donosi Vlada na prijedlog Ministarstva.

Član 8.
(Strategija razvoja turizma jedinica
lokalne samouprave)

(1) Strategije razvoja turizma jedinica lokalne samouprave su planski dokumenti kojim se bliže određuje razvoj prioriternih turističkih proizvoda utvrđenih Strategijom Kantona.

(2) Strategiju razvoja turizma jedinice lokalne samouprave donosi vijeće jedinice lokalne samouprave uz aktivno učešće svih turističkih subjekata na području jedinice lokalne samouprave.

(3) Strategija razvoja će se donijeti u roku od godinu dana od dana donošenja Odluke o proglašenju nekog lokaliteta turističkim mjestom.

Član 9.
(Prostori od posebnog značaja)

(1) Vlada može odlukom pojedine prostore proglasiti od posebnog značaja za razvoj turizma.

(2) Za prostore od posebnog značaja za razvoj turizma može se proglasiti prostor sa posebnim turističko-ugostiteljskim sadržajem pogodan za turističku valorizaciju kulturno-historijskih mjesta, te posebna mjesta locirana u prostornim cjelinama sa izraženim pejzažnim, atraktivnim i rekreativnim osobinama na kojima se planira izgradnja objekata turističke infrastukture i suprastrukture od općeg interesa.

(3) Odredbe iz st. (1) i (2) ovog člana se ne odnose na zakonski proglašeno zaštićeno područje, kojim upravlja Javno preduzeće Nacionalni park "Una" d.o.o.Bihać, u skladu sa Zakonom

o Nacionalnom parku "Una" ("Službene novine Federacije BiH" broj:44/08), Planom upravljanja, te Prostornim planom područja posebnih obilježja od značaja za Federaciju BiH "Sliv rijeke Une" za period od dvadeset (20) godina.

(4) Odluka iz stava (1) ovog člana sadrži procjenu opravdanosti proglašenja određenog prostora od posebnog značaja za razvoj turizma, opis prostora sa određenim granicama i popisom katastarskih parcela, kartografski prikaz prostora, kao i obaveze u pogledu očuvanja, zaštite i razvoja prostora.

(5) Ministarstvo priprema prijedlog odluke iz stava (1) ovog člana, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i općinskog/gradskog vijeća.

(6) Za pojedina geografska područja, a u svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva u turizmu mogu se osnivati turistički klasteri.

Član 10. (Koncesija)

(1) Vlada može proglašeno prirodno bogatstvo ili dobro u općoj upotrebi pogodno za izgradnju turističke infrastrukture i turističke suprastrukture odlukom dati na korišćenje i upravljanje pravnom licu dodjelom koncesije.

(2) Odluka iz stava (1) ne odnosi se na zaštićena prirodna područja i speleološke objekte za koje je mogućnost davanja koncesija regulisana odredbama federalnog Zakona o zaštiti prirode i Zakona o Nacionalnom parku "Una" ("Službene novine Federacije BiH" broj:44/08).

(3) Odluka iz stava (1) ovog člana sadrži podatke o prirodnom bogatstvu ili dobru u općoj upotrebi koje se daje na koncesiju, iznos koncesione naknade, rok trajanja koncesije, uslove i način korišćenja prostora, prava i obaveze koncesionara i ostale podatke u skladu sa zakonom koji reguliše oblast koncesija.

(4) Postupak iz stava (1) ovog člana provodi se u skladu sa Zakonom o koncesijama Unsko-sanskog kantona.

Član 11. (Turističko mjesto)

(1) Turističko mjesto je organizaciona i funkcionalna cjelina sa formiranom turističkom ponudom, prirodnim vrijednostima, kulturnim

dobrima, znamenitostima od značaja za turizam, komunalnom, saobraćajnom i turističkom infrastrukturom i drugim sadržajima za smještaj i boravak turista na području jedinica lokalne samouprave (općina ili grad).

(2) Zahtjev za kategorizaciju turističkog mjesta podnosi se Ministarstvu od strane jedinice lokalne samouprave.

(3) Ministarstvo proglašava područje jedinice lokalne samouprave za turističko mjesto na osnovu kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja.

(4) Područje jedinice lokalne samouprave proglašava se kao turističko mjesto ukoliko ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(5) Ministar privrede Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: ministar) će u roku od šest mjeseci donijeti Pravilnik kojim će propisati bliže uslove i kriterije za proglašavanje turističkog mjesta, te odrediti kvalitativne i kvantitativne kriterije za proglašavanje turističkog mjesta.

Član 12. (Komisija)

(1) Ministar rješenjem imenuje Komisiju za proglašenje turističkog mjesta.

(2) Ministar, na prijedlog Komisije iz stava (1) ovog člana, donosi rješenje o proglašenju područja jedinice lokalne samouprave, kao turističkog mjesta. Rješenje kojim je proglašeno turističkim mjestom područje jedinice lokalne samouprave je konačno, a protiv istog se može pokrenuti upravni spor.

(3) Rješenje iz stava (2) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od pet godina od dana njegovog dostavljanja.

POGLAVLJE III. OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI

Član 13.

(Turistička djelatnost i turističke usluge)

(1) Turistička djelatnost, u smislu ovog zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.

(2) Turističke usluge, u smislu ovog zakona, su pružanje usluga putničke agencije, turističkog vodiča, pratioca, animatora i zastupnika, pružanje usluga u seoskom domaćinstvu, lovno-ribolovnom, zdravstvenom, kongresnom, planinskom, avanturističkom, vjerskom,

kulturnom i drugim oblicima turizma, usluge na skijaškom terenu, usluge na divljim vodama, kao i pružanje ostalih turističkih usluga.

Član 14.
(Subjekti koji mogu obavljati
turističku djelatnost)

(1) Turističku djelatnost obavljaju privredna društva, druga pravna lica, obrtnici i fizička lica koja su upisana u odgovarajuće registre za vršenje te djelatnosti (u daljem tekstu: turistički subjekti), koji ispunjavaju uslove za pružanje turističkih usluga propisane ovim zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga zakona.

(2) Pod uslovima propisanim ovim zakonom turističku djelatnost mogu obavljati i pravna lica koja upravljaju zaštićenim područjem.

Član 15.
(Turistička djelatnost)

Turistička djelatnost obuhvata:

- a) organiziranje i provođenje putovanja i boravka lica,
- b) posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravaka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
- c) pružanje usluga turističkog vodiča, pratioca i zastupnika,
- d) turističku animaciju,
- e) usluge iznajmljivanja objekata, plovnih objekata za odmor i rekreaciju,
- f) davanje obavijesti i savjeta o ponudi korištenja usluga prijevoza, boravka i drugih za putnika važnih usluga,
- g) staranje o prtljagu putnika tokom korištenja turističkih usluga,
- h) posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage,
- i) poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (seoski, zdravstveni, kongresni, lovno-ribolovni, planinski, vjerski, kulturni, avanturistički, sportsko-rekreativni, izletnički i dr.),
- j) pribavljanje putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu,
- k) izdavanje u zakup vozila, bicikla, raft čamaca, plovila, skijaške opreme, opreme za padobransko jedrenje i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davanja usluga radi njihovog pribavljanja,

- l) poslove u vezi s pribavljanjem dozvola za lov i ribolov,
- m) poslove na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih lica-organizatora inicijative putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru zdravstvenog, lovnog turizma i dr.,
- n) prodaju i posredovanje u prodaji turističkih usluga,
- o) prodaju vozničkih karata,
- p) prodaju ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe,
- r) prodaju robe vezane za potrebe putovanja, posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica,
- s) i druge poslove vezane za turističku djelatnost.

Član 16.
(Obaveze pravnih i drugih lica)

(1) Subjekti iz člana 14. ovog zakona, koji obavljaju turističku djelatnost dužni su:

(a) objaviti uslove, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih uslova, sadržaja i cijena,

(b) za svaku izvršenu turističku uslugu korisniku usluge izdati račun s brojem i čuvati kopije tog računa za vrijeme koje je određeno propisima iz područja računovodstva, odnosno najmanje godinu dana od izdavanja računa,

(c) voditi poslovne knjige u skladu s važećim propisima,

(d) u prostorijama i na mjestima gdje se prodaju turističke usluge voditi knjigu žalbe, te u roku od 15 dana odgovoriti na svaki izneseni prigovor, te prigovor korisnika turističke usluge dostaviti nadležnoj tržišno-turističkoj inspekciji u roku od pet dana od dana podnošenja prigovora. Oblik, sadržaj i način vođenja knjige žalbe regulisan je federalnim propisom.

(2) Subjekt za obavljanje turističke djelatnosti mora obezbijediti poslovni prostor, uređaje i opremu kao i uslove u pogledu zaposlenih lica, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(3) Subjekt može da počne obavljati turističke djelatnosti kada od nadležnog općinskog/gradskog organa (u daljem tekstu: nadležni organ) dobije rješenje kojim se odobrava obavljanje

turističke djelatnosti, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(4) U obavljanju turističke djelatnosti pravna i fizička lica iz člana 14. ovog zakona dužna su poslovati u skladu sa poslovnim običajima u turizmu (uzansama).

Član 17.

(Zabrana oglašavanja i reklamiranja)

Zabranjuje se pružaocu usluga u turizmu da neposredno ili posredno, putem javnih glasila, internetom, promotivnim materijalom i sl., oglašava i/ili reklamira pružanje turističkih usluga, ako ne ispunjava uslove propisane Zakonom o turističkoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH" broj: 32/09 – u daljem tekstu: federalni zakon), propisima donesenim na osnovu federalnog zakona, ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 18.

(Ostali subjekti)

(1) Sportski klubovi i savezi, sindikati, škole i druge obrazovne ustanove, kulturno-umjetnička društva, udruženja penzionera, strukovna udruženja i sl. (u daljem tekstu: udruženja), mogu organizirati putovanje i boravak isključivo za svoje članove.

(2) Udruženja mogu organizirati turistički paket aranžman iz stava (1) ovog člana samo povremeno i bez sticanja dobiti.

(3) Propaganda i predstavljanje turističkog paket aranžmana iz stava (1) ovog člana dopuštena je samo svojim sredstvima u vidu obavijesti i saopštenjima koje dobivaju članovi udruženja.

(4) Udruženja su obavezna za organizaciju turističkog paket aranžmana iz stava (1) ovog člana koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

Član 19.

(Period obavljanja turističke djelatnosti)

(1) Turistički subjekt u pravilu posluje u toku cijele godine.

(2) Turistički subjekt određene poslove iz svoje djelatnosti može obavljati i sezonski.

POGLAVLJE IV. PUTNIČKA AGENCIJA

Član 20.

(Putnička agencija)

(1) Putničkom agencijom, u smislu ovog zakona, smatra se pravno lice upisano u registar društava, koje se bavi organizovanjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi s tim, te prodajom svog vlastitog turističkog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.

(2) Korištenje naznake "putnička agencija", usluge putničke agencije, minimalno tehnički uslovi koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pružanja usluga, uslovi za pružanje usluga putničke agencije, sadržaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadržaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika propisani su federalnim zakonom.

Član 21.

(Vrste putničkih agencija)

(1) Prema vrsti usluga koje pružaju putničke agencije su:

- a) putnička agencija organizator putovanja i
- b) putnička agencija posrednik (subagent).

Član 22.

(Jamčevina za aranžman)

(1) Organizator putovanja dužan je za svaki aranžman osigurati jamčevinu od banke ili osiguravajućeg društva radi naknade putniku:

- a) plaćanja cijene aranžmana, ako zbog nelikvidnosti ili stečaja organizatora izostanu usluge aranžmana,
- b) troškova koji nastanu zbog nelikvidnosti ili stečaja organizatora, za povratak putnika u mjesto polaska.

(2) Jamčevina iz stava (1) ovog člana daje se u obliku police osiguranja, gotovinskog pologa, bankovne garancije i slično.

Član 23.

(Potvrda o osiguranju jamčevine)

Organizator putovanja ili posrednik dužan je putniku, prilikom uplate iznosa aranžamana, izdati potvrdu o osiguranju jamčevine koja mu omogućuje neposredno ostvarenje prava na obeštećenje zbog nastalih troškova iz člana 22. ovog zakona u banci ili osiguravajućem društvu.

Član 24.
(Ugovor o osiguranju)

Putnička agencija koja organizira putovanja (aranžman) dužna je s osiguravateljem sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzrokuje putniku neispunjavanjem, djelimičnim ispunjavanjem ili neurednim ispunjavanjem obaveza koje se odnose na aranžman.

Član 25.
(Licenca)

(1) Organizator putovanja iz člana 21. ovog zakona, nakon pribavljanja rješenja o odobrenju za rad iz člana 20. ovog zakona, za organiziranje turističkog putovanja dužan je od Ministarstva pribaviti licencu za organiziranje turističkog putovanja (u daljem tekstu: licenca).

(2) U postupku izdavanja licence, Ministarstvo utvrđuje da li je organizator turističkog putovanja registrovan za obavljanje predmetne djelatnosti, odnosno da li su ispunjeni uslovi propisani zakonom.

(3) Uz zahtjev za izdavanje licence, ovlašteno lice organizatora turističkog putovanja podnosi slijedeću dokumentaciju (original ili ovjerenu kopiju):

- a) rješenje o upisu u sudski registar,
- b) rješenje nadležnog organa kojim se odobrava obavljanje djelatnosti,
- c) potvrdu nadležnog suda da nad organizatorom putovanja nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije,
- d) potvrdu nadležnog suda da organizatoru putovanja nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti i njegovom odgovornom licu,
- e) rješenje nadležnog poreznog ureda Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine o određivanju jedinstvenog identifikacionog broja ili uvjerenje Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o određivanju PDV broja,
- f) odluku o osnivanju poslovne jedinice (kopija općeg akta),
- g) adrese poslovnih jedinica,
- h) akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ili spisak zaposlenih koji direktno rade na organizaciji turističkog putovanja,

- i) dokaz o registraciji obveznika doprinosa obaveznog osiguranja od Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine,
- j) opće uslove putovanja, ovjerene od strukovnog udruženja/udruge turističkih agencija u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: UTA BiH),
- k) spisak ovjerenih paket aranžmana ili izleta realizovanih u prethodnoj godini, izuzev novoosnovanog organizatora putovanja,
- l) dokaz o posjedovanju jamstva definisanog federalnim zakonom,
- m) dokaz o članstvu u strukovnom udruženju UTA BiH.

Član 26.
(Izdavanje Licence)

(1) Ministarstvo izdaje licencu najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog i potpunog zahtjeva organizatora turističkog putovanja.

(2) Licenca iz stava (1) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka tri godine od dana dostavljanja.

(3) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, vodi računa o isteku roka iz stava (2) ovog člana.

(4) Licenca je konačna i protiv nje nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(5) Podnosilac zahtjeva za izdavanje licence snosi troškove postupka i troškovi se plaćaju prilikom podnošenja zahtjeva. Troškovi izdavanja licence uplaćuju se u korist Budžeta Unsko-sanskog kantona.

(6) Na sva pitanja koja se odnose na izdavanje licence koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje upravni postupak.

(7) Ministarstvo vodi Registar izdatih licenci organizatorima turističkih putovanja.

(8) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra izdatih licenci.

Član 27.
(Prestanak važenja Licence)

(1) Licenca prestaje da važi:

- a) brisanjem iz Registra organizatora turističkog putovanja na osnovu zahtjeva nosioca licence,
- b) podjelom organizatora turističkog putovanja na dva ili više društava ili iz drugog razloga utvrđenog Zakonom o privrednim društvima,

c) ako organizator turističkog putovanja prestane ispunjavati uslove iz člana 25. ovog zakona.

(2) Rješenje o prestanku važenja licence donosi ministar.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 28.

(Oduzimanje Licence)

(1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju licence organizatoru turističkog putovanja ako u postupku revizije ili inspekcijskog pregleda utvrdi:

- a) da je organizator putovanja prestao ispunjavati uslove propisane federalnim zakonom i članovima 24. i 25. ovog zakona,
- b) da su usljed neizvršenja ili djelimičnog izvršenja općih uslova putovanja ili programa putovanja greškom organizatora putovanja, u skladu sa uzansama, nastupile teže posljedice po korisnika turističke usluge (ugrožavanje zdravlja, nije obezbijeđen smještaj ili povratak u zemlju, putovanje je neopravdano trajalo duže od onog predviđenog programom putovanja i sl.),
- c) da organizator nudi ili prodaje programe putovanja bez ugovora o organizovanju putovanja ili ekskurzije, manjak ležajeva u ugostiteljskom objektu i sl.),
- d) da je organizator putovanja otkazao korisniku turističke usluge, a nije u zakonskom roku izvršio povrat uplaćenih sredstava,
- e) da je organizatoru u periodu važenja licence dva puta u roku od godinu dana izrečena novčana kazna za prekršaj ili neizvršavanje ugovorenih obaveza,
- f) da je licenca izdata organizatoru na osnovu neistinitih podataka.

(2) U slučaju oduzimanja licence, organizator putovanja može da realizuje samo prethodno ugovorena putovanja.

(3) Organizator kojem je oduzeta licenca može da obavlja djelatnost subagenta, ako ispunjava zakonom propisane uslove za tu djelatnost.

(4) Organizator kojem je oduzeta licenca ne može podnijeti zahtjev za dobijanje licence prije isteka roka od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o oduzimanju licence.

(5) Rješenje iz stava (1) ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 29.

(Grupna putovanja)

(1) Ako putnička agencija organizuje grupna putovanja obavezna je, tokom cijelog putovanja, osigurati najmanje jednog turističkog pratioca, koji ispunjava uslove propisane ovim zakonom za svaku grupu do 75 putnika.

(2) Ako putnička agencija ne raspolaže s turističkim pratiocem iz stava (1) ovog člana može osigurati stručnog radnika koji je osposobljen za rad u turističkoj djelatnosti.

(3) Putnička agencija obavezna je navesti u programu putovanja da li je obilazak predviđen u pratnji pratioca putovanja ili turističkog vodiča.

Član 30.

(Program, prospekt ili katalog putovanja)

(1) Putnička agencija je dužna za svaki aranžman, odnosno putovanje koje organizira, izdati program, prospekt ili katalog koji obavezno lično uručuje putniku prije zaključenja ugovora o organiziranom putovanju.

(2) Sadržaj programa, prospekta ili kataloga propisan je federalnim zakonom.

Član 31.

(Poslovni prostor i poslovnica)

(1) Putnička agencija koja neposredno pruža usluge putniku mora imati poslovni prostor u sjedištu firme koji ispunjava za to propisane uslove.

(2) Putnička agencija može imati u svom sastavu poslovnice u kojima se obavlja registrirana djelatnost u skladu sa propisanim uslovima.

(3) Uslovi koje mora ispunjavati poslovnica za pojedinu vrstu putničke agencije, propisani su federalnim propisom.

Član 32.

(Voditelj poslovnice)

(1) Putnička agencija koja neposredno prodaje aranžmane i izletničke programe, mora u svakoj poslovnici imati najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice.

(2) Voditeljem poslovnice, u smislu ovog zakona, smatra se državljanin Bosne i Hercegovine koji ispunjava uslove za voditelja poslovnice propisane ovim zakonom.

(3) Voditelj poslovnice odgovoran je za rad poslovnice, u skladu sa zakonom.

Član 33.

(Uslovi za voditelja poslovnice)

(1) Voditelj poslovnice mora ispunjavati sljedeće uslove:

- a) da je poslovno sposoban,
- b) da ima najmanje srednju stručnu spremu,
- c) da zna najmanje jedan svjetski jezik,
- d) da ima položen stručni ispit za voditelja poslovnice i dvije godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u putničkoj agenciji ili drugim odgovarajućim poslovima u turizmu,
- e) da mu nije pravosnažnom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova voditelja poslovnice, dok ta mjera traje.

(2) Strani državljanin može obavljati poslove voditelja poslovnice pod uslovom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uslove iz st. (1) ovog člana.

(3) Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se pred ispitnom komisijom na način propisan federalnim propisom.

Član 34.

(Prestanak pružanja usluga putničke agencije)

Prestanak pružanja usluga putničke agencije propisan je federalnim zakonom.

POGLAVLJE V. TURISTIČKI VODIČ, PRATILAC, ANIMATOR I ZASTUPNIK

Član 35.

(Turistički vodič)

(1) Turistički vodič je fizičko lice koje turistima pokazuje i stručno objašnjava prirodne ljepote i rijetkosti, kulturno-historijske spomenike, umjetnička djela, etnografske i druge znamenitosti, historijske događaje, ličnosti, legende vezane za te događaje i ličnosti, privredne i političke tokove i zbivanja, te ljepote pojedinih mjesta i područja.

(2) Ne smatra se turističkim vodičem stručni radnik koji obavlja poslove vodiča na svom radnom mjestu kod pravnog ili fizičkog lica unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i slično), stručni radnik putničke agencije koji prati grupu turista iz mjesta

u mjesto, vodič u planinama i jamama, u lovu i ribolovu, kao i voditelj i pratilac ekskurzije i izleta.

(3) Turistički vodič vođenje grupe ili pojedinca predaje stručnom licu zaposlenom unutar institucija kulture (muzeji, galerije i sl.), unutar zaštićenih dijelova prirode ili u prostoru pravnog lica koje upravlja određenom atrakcijom.

Član 36.

(Odobrenje i uslovi za turističkog vodiča)

(1) Za pružanje usluga turističkog vodiča, turistički vodič mora imati odobrenje koje na njegov zahtjev izdaje nadležni organ, na čijem području turistički vodič ima prebivalište.

(2) Odobrenju iz stava (1) ovog člana izdaće se licu koje ispunjava sljedeće uslove:

- a) koje je državljanin Bosne i Hercegovine,
- b) koje ima potpunu poslovnu sposobnost,
- c) koje ima najmanje srednju stručnu spremu,
- d) da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
- e) da zna najmanje jedan svjetski jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
- f) da mu pravosnažnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje,
- g) da udovoljava propisanim zdravstvenim uslovima.

(3) Strani državljanin može pružati usluge turističkog vodiča, uz prioritarnu primjenu načela uzajamnosti, pod uslovom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uslove iz stava (1) tač. b) do g) navedenog člana.

(4) Sadržaj rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča propisan je federalnim zakonom.

(5) Pravosnažno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležni organ.

(6) Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stava (5) ovog člana propisan je federalnim propisom.

Član 37.**(Prestanak odobrenja za turističkog vodiča)**

Prestanak odobrenja za pružanje usluga turističkog vodiča propisan je federalnim zakonom.

Član 38.**(Stručni ispit za turističkog vodiča)**

Postupak, način polaganja i program stručnog ispita za turističkog vodiča propisan je federalnim propisom.

Član 39.**(Obavljanje poslova turističkog vodiča)**

(1) Turistički vodič dužan je poslove vodiča obavljati savjesno i stručno u skladu sa odredbama ovog Zakona, poslovnim običajima u turizmu (uzanse), statutom i drugim aktima udruženja turističkih vodiča čiji je član.

(2) Putnička agencija i drugi korisnici usluga turističkog vodiča ne mogu obavljanje usluga turističkog vodiča povjeriti licu koje ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.

Član 40.**(Iskaznica turističkog vodiča)**

(1) Turistički vodič pri obavljanju poslova turističkog vodiča, mora imati iskaznicu turističkog vodiča, kojom se utvrđuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turističkog vodiča, turistički vodič pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu.

(2) Obrazac i izgled iskaznice turističkog vodiča, kao i način njenog izdavanja i upotrebe propisan je federalnim propisom.

(3) Iskaznicu turističkog vodiča izdaje Ministarstvo, na zahtjev podnosioca na propisanom obrascu.

(4) Troškove izrade iskaznice snosi turistički vodič.

(5) Evidenciju o izdatim iskaznicama vodi Ministarstvo.

Član 41.**(Turistički pratilac)**

(1) Turistički pratilac je fizičko lice koje obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te daje turistima obavijesti o svrsi putovanja.

(2) Turistički pratilac je lice koje ispunjava uslove iz člana 36. ovog Zakona, osim uslova iz stava 2. tačke d) tog člana.

(3) Putnička agencija ne može obavljanje poslova turističkog pratioca povjeriti licu koje ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.

Član 42.**(Turistički animator)**

(1) Turistički animator je fizičko lice koje planira i ostvaruje programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na sportsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje.

(2) Za turističkog animatora vrijede odredbe ovog zakona koje se odnose na turističkog pratioca.

Član 43.**(Turistički zastupnik)**

(1) Turistički zastupnik je pravno ili fizičko lice koje zastupa domaćeg ili stranog organizatora putovanja ili posrednika, u odredištima putovanja.

(2) Organizator putovanja, odnosno posrednik, dužan je pismeno obavijestiti davaoca usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim eventualnim promjenama.

Član 44.**(Ovlaštenja turističkog zastupnika)**

Ovlaštenja turističkog zastupnika su sljedeća:

- a) štiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davaoca usluga,
- b) pruža obavještenja i upute putnicima kod izvršavanja programa putovanja i dodatnih usluga,
- c) naručuje dodatne usluge u ime organizatora putovanja, prema dobivenim ovlaštenjima,
- d) posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izleti, kulturne i sportske priredbe i sl.),
- e) obavlja i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

POGLAVLJE VI. TURISTIČKE USLUGE U SEOSKOM DOMAĆINSTVU I DRUGIM OBLICIMA TURIZMA

Član 45.

(Turističke usluge u seoskom turizmu)

(1) Seoski turizam, u smislu ovog zakona je boravak i smještaj turista u domaćinstvu, koje je organizirano kao turističko-seoska privreda (seosko domaćinstvo) radi odmora i rekreacije.

(2) Turističke usluge u seoskom turizmu naročito su: iznajmljivanje konja za jahanje, zaprega, škola jahanja, lov i ribolov, organiziranje branja plodova i gljiva, berba voća i povrća, ubiranje ljetine, foto safari i slične aktivnosti u seoskom domaćinstvu.

(3) Turističke usluge iz stava 1. ovog člana može pružati vlasnik seoskog domaćinstva sa članovima svoje porodice ukoliko ispuni uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima.

(4) Ukoliko se u seoskom domaćinstvu pružaju usluge smještaja i ishrane, objekti moraju ispunjavati minimalno-tehničke uslove u skladu sa propisima koji reguliraju ugostiteljsku djelatnost.

Član 46.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu)

(1) Za pružanje turističkih usluga iz člana 45. ovog zakona član seoskog domaćinstva dužan je pribaviti rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu od nadležnog organa prema mjestu pružanja usluga.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana izdat će se na zahtjev člana seoskog domaćinstva koji ispunjava sljedeće uslove:

- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- b) da je poslovno sposoban,
- c) da je vlasnik ili nosilac prava korištenja objekta,
- d) da ispunjava propisane zdravstvene uslove,
- e) da objekat u kojem će se pružati usluge ispunjava minimalne uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima bez kojih se ne može izdati rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti,
- f) da mu nije pravosnažnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u domaćinstvu.

(3) Nadležni organ dužan je riješiti o zahtjevu iz stava (2) ovog člana u roku od 15 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva sa potrebnom dokumentacijom.

(4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, član seoskog domaćinstva koji ima odobrenje za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, u skladu sa Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti može uz prethodnu obavijest nadležnom organu, pružati usluge iz člana 45. ovog zakona, uz ispunjavanje uslova propisanih ovim zakonom.

(5) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 47.

(Sadržaj rješenja)

(1) Rješenje iz člana 46. ovog zakona sadrži:

- a) ime i prezime, datum i mjesto rođenja, te adresu podnosioca zahtjeva,
- b) vrste turističkih usluga koje će se pružati,
- c) naznaku pruža li se usluga tokom cijele godine ili sezonski.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana nadležni organ dostavlja Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Za pružanje turističkih usluga članu seoskog domaćinstva mogu pomagati članovi njegovog domaćinstva.

Član 48.

(Prestanak važenja rješenja)

(1) Rješenje o odobrenju iz člana 46. ovog zakona prestaje važiti:

- a) odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu u slučaju ako je u odjavi naveden datum unatrag,
- b) ako je inspeksijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku, sa danom isteka tog roka,
- c) ako nadležni organ naknadno utvrdi da je izdano rješenje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,
- d) ako se turističke usluge ne počnu pružati u roku od jedne godine dana od dana konačnosti rješenja.

(2) Nadležni organ donosi rješenje o prestanku važenja rješenja iz stava (1) ovog člana i dostavlja ga nadležnoj inspekciji i nadležnom poreznom uredu.

(3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 49.

(Turističke usluge u drugim oblicima turizma)

(1) Turističke usluge mogu se pružati i u lovno-ribolovnom, kongresnom, zdravstvenom, planinskom, avanturističkom, vjerskom, kulturnom, omladinskom turizmu, na divljim vodama, na skijaškom terenu i drugim oblicima turizma.

(2) Za obavljanje turističkih usluga iz stava (1) ovog člana pravna i fizička lica dužna su pribaviti rješenje za rad od nadležnog organa.

(3) Uslugama na skijaškom terenu u smislu ovog zakona smatra se davanje na korištenje prostora, uređaja i opreme za rekreativno i sportsko skijanje, skijašku obuku i druge rekreativne i sportske aktivnosti na snijegu, te iznajmljivanje skijaške opreme, usluge korištenja ski i bebi liftova, žičara i sl.

(4) Obaveze pravnog ili fizičkog lica koje upravlja skijaškim terenom propisane su federalnim zakonom, a uslovi pružanja usluga na skijaškom terenu propisani su Zakonom o javnim skijalištima.

(5) Uslugama u omladinskom turizmu, u smislu ovog zakona smatra se organiziranje i provođenje boravka turista u hostelima ili drugim objektima koji su predviđeni za omladinu kao što su: studentski i omladinski domovi, kampovi, organiziranje kulturno-zabavnih, muzičkih, edukativnih i drugih programa i sadržaja koji su u vezi sa boravkom omladine.

(6) Ministar će pravilnikom propisati minimalne uslove za pružanje usluga iz stava (1) ovog člana.

Član 50.

(Lovno-ribolovni turizam)

(1) Pod turističkim uslugama u lovno-ribolovnom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja lovaca i ribolovaca u odgovarajuće objekte, organizovanje lova i ribolova i pružanje drugih usluga za potrebe

lovno-ribolovnog turizma, kao što su usluge prijevoza do lovišta i po lovištu, obuku i iznajmljivanje lovačkih pasa, iznajmljivanje lovačkog oružja i sl.

(2) Turističke usluge u lovno-ribolovnom turizmu mogu pružati lica registrovana za obavljanje te djelatnosti, u skladu sa propisima iz oblasti lova i ribolova.

(3) Lica iz stava (2) dužna su turistima pružati usluge u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima iz oblasti lova i ribolova.

(4) Usluge smještaja u objektima lovno-ribolovnog turizma pružaju se u skladu sa zakonom koji reguliše oblast ugostiteljstva.

Član 51.

(Turističke usluge u kongresnom turizmu)

(1) Turističke usluge u kongresnom turizmu obuhvataju usluge organizovanja, promocije i/ili održavanje kongresa, konferencija i sličnih događaja, sa ili bez usluge osoblja za provedbu i opremanje prostora u kojem se takvi događaji održavaju.

(2) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati pravna lica iz člana 14. ovog zakona.

(3) Na pružanje usluga kongresnog turizma iz stava (1) ovog člana koji se organizuje za svoje članove, korisnike i zaposlenike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 52.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u kongresnom turizmu)

(1) Za pružanje usluga u kongresnom turizmu iz člana 51. ovog zakona pravna lica dužna su pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 48. ovog zakona.

Član 53.

(Turističke usluge u zdravstvenom turizmu)

(1) Pod turističkim uslugama u zdravstvenom turizmu smatraju se usluge medicinskog turizma, lječilišnog turizma i wellnesa.

(2) Usluge medicinskog turizma obuhvataju usluge zdravstvene zaštite povezane sa putovanjem izvan mjesta boravka.

(3) Usluge lječilišnog turizma obuhvataju usluge u kojima se stručno i kontrolisano koriste prirodni ljekoviti postupci (SPA i terme i sl.) u cilju poboljšanja i očuvanja zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti.

(4) Wellness usluge (holistički i medicinski wellness) obuhvataju organizovano provođenje zdravstveno-preventivnih i kurativnih programa u svrhu prevencije bolesti, te unapređenja zdravlja.

(5) Holistički wellness: beauty, psihofizička rekuperacija (fitnes, yoga, meditacija), masaža i sl. Holistička metoda obuhvata cjelovito liječenje čovjeka na metaboličkoj, fizičkoj, psihološkoj, sociološkoj i duhovnoj razini. U holističke pristupe spadaju: Tradicionalna kineska medicina, Tibetanska medicina, Indijska medicina i sa njom najviše zastupljena Ayurveda.

(6) Medicinski wellness: zdravstveno-preventivni i kurativni tretmani pod stručnim nadzorom multidisciplinarnog tima (ljekar, nutricionist, fizioterapeut, psiholog).

Član 54.

(Pružaoци usluga u zdravstvenom turizmu)

(1) Usluge zdravstvenog turizma iz člana 53. ovog zakona mogu pružati specijalne bolnice, lječilišta i druge zdravstvene ustanove, pravna lica registrovana za obavljanje zdravstvene djelatnosti i zdravstveni radnici koji samostalno obavljaju privatnu praksu u skladu sa posebnim propisima kojima je regulisana zdravstvena zaštita, za korisnike svojih zdravstvenih usluga.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, wellness usluge mogu pružati pravna i fizička lica iz člana 14. stav (1) ovog zakona.

(3) Pružalac usluga u zdravstvenom turizmu pruža usluge u skladu sa odredbama ovog zakona, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i u skladu sa odredbama posebnih propisa kojima je

regulisana pojedina usluga zdravstvenog turizma iz člana 53. ovog zakona.

(4) Pružalac usluga u zdravstvenom turizmu iz stava (1) ovog člana može pružati usluge organizovanja putovanja, bez osnivanja turističke agencije, samo za korisnike svojih usluga iz člana 53. ovog zakona.

Član 55.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu)

(1) Za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu iz člana 53. ovog zakona pravna i fizička lica dužna su pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 48. ovog zakona.

Član 56.

(Turističke usluge u planinskom turizmu)

(1) Pod turističkim uslugama u planinskom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja planinara i turista u planinarske objekte, organizovanje planinarsko-pješačkih tura i pružanje planinarskih vodičkih usluga za potrebe planinskog turizma.

(2) Turističke usluge u planinskom turizmu mogu pružati registrovane planinarske organizacije, u skladu sa propisima iz oblasti planinarstva.

(3) Planinarski vodič je osoba koja se bavi planinarenjem duže vrijeme i koja je školovana na kursu u organizaciji verifikovanog planinarskog saveza ili planinarskog društva uz obavezno kontinuirano usavršavanje i obuku.

(4) Na turističke usluge u planinskom turizmu iz stava (1) ovog člana koji se organizira za svoje članove, korisnike u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuje se odredbe ovog zakona.

Član 57.**(Turističke usluge u
avanturističkom turizmu)**

(1) Turističke usluge u avanturističkom turizmu su usluge koje uključuju sportsko-rekreativne ili avanturističke aktivnosti (skijanje, jahanje, gorsko-planinsko vođenje, brdski biciklizam, padobransko jedrenje /paragliding/, zmajarenje, skakanje s užetom /bungee-jumping/, špiljarenje i sl.).

(2) Usluge iz stave (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim zakonima, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.

(3) Usluge iz stave (1) ovog člana mogu pružati lica (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.) koja imaju odgovarajuće licence / dozvole nadležnih institucija ili udruženja, kojima se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti.

(4) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.) organizator i/ili lica koja ih izvode dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborate spašavanja).

(5) Lica iz stava (3) ovog člana moraju biti osposobljena za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnosti prema posebnom programu koji provodi Kantonalni štab civilne zaštite.

Član 58.**(Način pružanja usluga u
avanturističkom turizmu)**

(1) Pružalac turističkih usluga iz člana 57. ovog zakona obavezan je:

- a) imati odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu, prema važećim standardima u ispravnom stanju,
- b) pribaviti koncesiju u skladu s propisima kojima se uređuju koncesije, ukoliko je ista potreba za pružanje usluge,
- c) upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača,
- d) osigurati sredstva komunikacije,
- e) osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,

f) osigurati ličnu opremu te korisnike usluga,
g) u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati prisustvo hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,

h) prije započinjanja pružanja usluga, istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,

i) osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).

j) licima mlađim od 18 godina usluge iz člana 57. stav (1) ovog zakona mogu se pružati samo uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan.

(2) Pružalac usluga iz člana 57. stav (1) ovog zakona može odbiti pružanje usluga licu mlađem od 18 godina, bez obzira na saglasnost roditelja odnosno staratelja.

Član 59.**(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u
avanturističkom turizmu)**

(1) Za pružanje usluga u avanturističkom turizmu pravno ili fizičko lice dužno je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdato od strane nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 48. ovog zakona.

Član 60.**(Turističke usluge na divljim vodama)**

(1) Turističke usluge na divljim vodama su: rafting, kajak, kanu, kanjoning, speleo-ronjenje, hidrospid (hydrospeed) kao i ostale slične aktivnosti.

(2) Pravna lica i obrtnici mogu pružati usluge iz stava (1) ovog člana pod uslovima propisanim

ovim zakonom i drugim propisama i u skladu sa zakonom koji reguliše oblast unutrašnje plovidbe.

(3) Davalac uluga iz stava (2) ovog člana može obavljati djelatnost pod uslovom da od nadležnog organa pribavi rješenje u skladu sa članom 59. ovog zakona.

(4) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati lica (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.) koja imaju odgovarajuće licence / dozvole nadležnih institucija ili udruženja, kojima se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti.

(5) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.) organizator i/ili lica koja ih izvode dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborate spašavanja).

(6) Lica iz stava (4) ovog člana moraju biti osposobljena za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnosti prema posebnom program koji provodi Kantonalni štab civilne zaštite.

Član 61.

(Turističke usluge u raftingu)

(1) Turističke usluge u raftingu su:

- a) iznajmljivanje prostora uz uređene i djelomično ili potpuno zaštićene obale,
- b) iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju,
- c) prihvat, čuvanje i održavanje plovila,
- d) usluge snabdijevanja raftera (vodom, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.)
- e) obuka za skipere i voditelje čamaca,
- f) uređenje i priprema plovila i čamaca,
- g) obezbjeđenje službe spašavanja i pružanja hitne medicinske pomoći,
- h) usluga skipera,
- i) druge usluge za potrebe turističkih usluga raftinga.

(2) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim zakonima, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.

Član 62.

(Način pružanja turističkih usluga na divljim vodama)

(1) Pružalac turističkih usluga iz člana 60. ovog zakona obavezan je:

- a) imati odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu, prema važećim standardima u ispravnom stanju,
- b) pribaviti koncesiju u skladu s propisima kojima se uređuju koncesije ukoliko je ista potreba za pružanje usluge,
- c) upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača,
- d) osigurati sredstva komunikacije,
- e) osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,
- f) osigurati ličnu opremu za korisnike usluga,
- g) u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati prisustvo hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,
- h) prije započinjanja pružanja usluga, istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,
- i) osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).

(2) Licima mlađim od 18 godina usluge iz člana 60. stav (1) ovog zakona mogu se pružati samo uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan.

(3) Pružalac usluga iz člana 60. stav (1) ovog zakona može odbiti pružanje usluga licu mlađem od 18 godina, bez obzira na saglasnost roditelja odnosno staratelja.

Član 63.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga na divljim vodama)

(1) Za pružanje turističkih usluga na divljim vodama pravno ili fizičko lice dužno je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdato od strane nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

(3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 48. ovog zakona.

DIO DRUGI – PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA

POGLAVLJE VII. TURISTIČKA ZAJEDNICA UNSKO-SANSKOG KANTONA, TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA/OPĆINE

Član 64.

(Ciljevi osnivanja Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona)

(1) Turistička zajednica Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Turistička zajednica) se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području Unsko-sanskog kantona u cjelini i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.

(2) Ciljevi osnivanja Turističke zajednice su:

- a) unapređenje općih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta Kantona;
- b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
- c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
- d) promocija turističkog proizvoda u Kantonu.

(3) Turističku zajednicu osniva Unsko-sanski kanton (u daljem tekstu: osnivač).

(4) Odluku o osnivanju Turističke zajednice, na prijedlog Vlade, donosi Skupština Unsko-

sanskog kantona, a pripremne radnje za osnivanje Turističke zajednice obavlja Ministarstvo.

Član 65.

(Djelatnost i zadaci Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona)

(1) Djelatnost Turističke zajednice zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području Kantona, bez ostvarivanja neposredne dobiti.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Turistička zajednica može da:

- a) organizira manifestacije i priredbe,
- b) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
- c) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog promotivnog materijala,
- d) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.

(3) Osnovni zadaci Turističke zajednice su sljedeći:

- a) objedinjava turističku ponudu Kantona;
- b) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža Kantona, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije Kantona;
- c) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
- d) vrši promociju plansko-projektne dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
- e) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
- f) organizira jedinstveni turistički informacijski sistem, sistem prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu sa evropskim standardima;
- g) saraduje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
- h) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;

- i) prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
- j) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Kantona;
- k) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističku ponudu Kantona u zemlji i inozemstvu;
- l) saraduje sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;
- m) saraduje sa putničkim agencijama i JP Nacionalni park "Una" d.o.o. Bihać vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja;
- n) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma Kantona;
- o) koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom, entitetskom i državnom nivou;
- p) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica;
- r) radi na pripremi i implementaciji događaja od važnosti za Kanton;
- s) obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom ili drugim propisom.

(4) Turistička zajednica sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude Kantona.

(5) Sačinjava finansijski izvještaj sa podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.

(6) Turistička zajednica Unsko-sanskog kantona obavlja i druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje uspješno provođenje promocije turizma, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u oblasti turizma po nalogima i uputama Ministarstva privrede.

(7) Prilikom izrade Plana promocije turizma Unsko-sanskog kantona Turistička zajednica

Unsko-sanskog kantona prije njegovog upućivanja Ministarstvu obavezna je da obavi javnu raspravu sa općinskim/gradskim turističkim zajednicama.

Član 66. (Pravni status)

(1) Turistička zajednica Unsko-sanskog kantona ima svojstvo pravnog lica i upisuje se sudski registar.

(2) Prijavu za upis u sudski registar kao i sve upisane promjene dužno je podnijeti u roku od 15 dana lice ovlašteno osnivačkim aktom.

(3) Rad turističke zajednice je javan, što se ostvaruje na način propisan statutom turističke zajednice.

(4) U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u turističkoj zajednici primjenjuju se propisi koji regulišu oblast radnih odnosa.

(5) U pogledu ostalih pitanja u radu turističke zajednice koja nisu regulisana ovim zakonom primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji regulišu sistem javnih službi.

Član 67. (Finansiranje Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona)

(1) Prihodi Turističke zajednice su:

- a) prihodi iz budžeta osnivača,
- b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,
- c) prihodi od obavljanja privrednih djelatnosti iz člana 13. stav (2) ovog Zakona.
- d) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima suradnje,
- e) donacije
- f) kreditna zadužanja uz prethodnu saglasnost osnivača,
- g) prihodi iz drugih izvora.

(2) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) ovog člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti turističke zajednice mogu se financirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Član 68. (Statut Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona)

(1) Prava i obaveze Turističke zajednice utvrđuju se ovim zakonom i statutom Turističke zajednice.

(2) Statut Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:

- a) naziv i sjedište,
- b) djelatnosti i zadaci,
- c) unutrašnja organizacija,
- d) nadležnost organa upravljanja i drugih organa,
- e) način odlučivanja i glasanja,
- f) zastupanje i predstavljanje,
- g) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
- h) način organizovanja posla,
- i) imovina, način sticanja imovine i raspolaganju imovinom,
- j) način ostvarivanja javnosti rada,
- k) način i postupak donošenja statuta i drugih općih akata,
- l) druga pitanja od značaja za poslovanje Turističke zajednice.

(3) Statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta usvaja Nadzorni odbor uz prethodnu saglasnost Vlade.

(4) Ako Turistička zajednica ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti iz stava (3) ovog člana, smatrat će se da saglasnost nije ni data.

(5) Statut Turističke zajednice i njegove izmjene i dopune objavljuju se u "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona".

Član 69.

(Organi Turističke zajednice)

(1) Organi Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona su: Nadzorni odbor i direktor.

(2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Unsko-sanskog kantona na prijedlog Ministarstva privrede.

(3) Direktora Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona imenuje i razrješava Vlada Unsko-sanskog kantona na prijedlog Nadzornog odbora.

(4) Organi Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona imenuju se na period od četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.

(5) U slučaju prestanka mandata člana organa prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

(6) Pri imenovanju članova Nadzornog odbora iz stava (1) ovog člana vodiće se računa o ravnopravnoj zastupljenosti oba spola.

Član 70.

(Nadzorni odbor)

(1) Nadzorni odbor Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona ima tri člana.

(2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik Ministarstva, a ostali članovi imenuju se iz reda naučnih i stručnih lica iz oblasti turizma. Članovi Nadzornog odbora imenuju se javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.

(3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.

(4) Nadzorni odbor:

- a) donosi statut TZUSK,
- b) donosi poslovnik o svome radu,
- c) donosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
- d) usvaja godišnji izvještaj o poslovanju i završni račun,
- e) donosi pravilnik o radu,
- f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
- g) provodi proceduru izbora direktora javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

(5) Akti iz stava (4) tač.a),c),d), ovog člana donose se uz saglasnost Vlade Unsko-sanskog kantona.

(6) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:

- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,
- b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon stjecanja VSS,

Član 71.

(Direktor Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona)

(1) Direktora Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona imenuje Vlada Unsko-sanskog kantona na prijedlog Nadzornog odbora .

(2) Direktor se imenuje na period od četiri godine, javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH i može biti ponovo imenovan najviše na još jedan mandat.

(3) Direktor predstavlja i zastupa Turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona, donosi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor, izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje, stara se o zakonitosti rada, odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom i vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

(4) Direktor Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona mora da posjeduje:

- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja ekonomski ili fakultet turizma (smjerovi: upravljanje (menadžment), marketing ili turistički);
- b) najmanje sedam godina radnog iskustva, od čega najmanje pet godina na rukovodećim poslovima nakon sticanja VSS;
- c) aktivno znanje jednog stranog jezika (engleski, njemački, turski, arapski i dr.);
- d) zapažen profesionalni i naučni doprinos razvoju turističke djelatnosti se posebno vrednuje (objavljeni stručni i naučni radovi).

Član 72.

(Nadzor nad radom Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona)

(1) Nadzor nad radom organa upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona obavlja Ministarstvo privrede i Kantonalna uprava za inspeksijske poslove.

(2) Ministarstvo nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona.

(3) U vršenju nadzora Ministarstvo je ovlašteno da:

- a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
- b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
- c) izdaje instrukcije,
- d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,

e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,

f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,

g) predloži Vladi da preduzme mjere za koje je ovlaštena.

(4) U slučaju da organi upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona postupe suprotno odredbama ovog zakona, Ministarstvo će uputiti prijedlog Vladi za pokretanje postupka utvrđivanja njihove odgovornosti.

(5) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana Ministarstvo je obavezno da Vladi pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona koji su finasirani iz sredstava javnih prihoda.

Član 73.

(Ciljevi osnivanja Turističke zajednice općine/grada)

(1) Turistička zajednica općine/grada (u daljem tekstu: Turistička zajednica) se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području jedinica lokalne samouprave i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.

(2) Ciljevi osnivanja Turističke zajednice su:

- a) unapređenje općih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta jedinica lokalne samouprave,
- b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
- c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
- d) promocija turističkog proizvoda jedinica lokalne samouprave.

(3) Turističku zajednicu općine/grada osniva općinsko/gradsko vijeće (u daljem tekstu: osnivač).

(4) Odluku o osnivanju Turističke zajednice, na prijedlog načelnika/gradonačelnika, donosi općinsko/gradsko vijeće, a pripreme radnje za

osnivanje Turističke zajednice obavlja Stručna služba općine/grada.

Član 74.

(Djelatnost i zadaci Turističke zajednice općine/grada)

(1) Djelatnost Turističke zajednice zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području jedinice lokalne samouprave, bez ostvarivanja neposredne dobiti.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Turistička zajednica može da:

- a) organizira manifestacije i priredbe,
- b) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
- c) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog promotivnog materijala,
- d) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.

(3) Osnovni zadaci Turističke zajednice su sljedeći:

- a) objedinjava turističku ponudu općine/grada;
- b) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža općine/grada, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije općine/grada,
- c) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
- d) vrši promociju plansko-projektne dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
- e) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
- f) organizira jedinstveni turistički informacijski sistem, sistem prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu sa evropskim standardima;
- g) saraduje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
- h) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;

i) prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;

j) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u svim djelovima općine/grada;

k) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističku ponudu općine/grada u zemlji i inozemstvu;

l) saraduje sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;

m) saraduje sa putničkim agencijama i JP Nacionalni park "Una" d.o.o. Bihać vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja;

n) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma općine/grada,

o) koordinira na poslovima razvoja turizma na kantonalnom, entitetskom i državnom nivou;

p) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica;

r) radi na pripremi i implementaciji događaja (event) od važnosti za općinu/grad;

s) obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom ili drugim propisom.

(4) Turistička zajednica sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude općine/grada.

(5) Sačinjava finansijski izvještaj sa podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.

(6) Turistička zajednica općine/grada obavlja i druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje uspješno provođenje promocije turizma, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u oblasti turizma po nalogima i uputama načelnika/gradonačelnika.

(7) Prilikom izrade Plana promocije turizma Unsko-sanskog kantona Turistička zajednica

općine/grada obavezno učestvuje u javnoj raspravi.

Član 75. (Pravni status)

(1) Turistička zajednica ima svojstvo pravnog lica i upisuje se sudski registar.

- a) Prijavu za upis u sudski registar kao i sve upisane promjene dužno je podnijeti u roku od 15 dana lice ovlašteno osnivačkim aktom.
- b) Rad turističke zajednice je javan, što se ostvaruje na način propisan statutom turističke zajednice.
- c) U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u turističkoj zajednici primjenjuju se propisi koji regulišu oblast radnih odnosa.
- d) U pogledu ostalih pitanja u radu turističke zajednice koja nisu regulisana ovim zakonom primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji regulišu sistem javnih službi.

Član 76. (Finansiranje Turističke zajednice općine/grada)

(1) Prihodi Turističke zajednice su:

- a) prihodi iz budžeta osnivača,
- b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,
- c) prihodi od obavljanja privrednih djelatnosti iz člana 13. stav (2) ovog Zakona.
- d) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima suradnje,
- e) donacije
- f) kreditna zadužanja uz prethodnu saglasnost osnivača,
- g) prihodi iz drugih izvora.

(2) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) ovog člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti turističke zajednice mogu se financirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Član 77. (Statut Turističke zajednice općine/grada)

(1) Prava i obaveze Turističke zajednice općine/grada utvrđuju se ovim zakonom i statutom Turističke zajednice.

(2) Statut Turističke zajednice općine/grada sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:

- a) naziv i sjedište,

- b) djelatnosti i zadaci,
- c) unutrašnja organizacija,
- d) nadležnost organa upravljanja i drugih organa,
- e) način odlučivanja i glasanja,
- f) zastupanje i predstavljanje,
- g) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
- h) način organizovanja posla,
- i) imovina, način sticanja imovine i raspolaganju imovinom,
- j) način ostvarivanja javnosti rada,
- k) način i postupak donošenja statuta i drugih općih akata,
- l) druga pitanja od značaja za poslovanje Turističke zajednice.

(3) Statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta usvaja Nadzorni odbor uz prethodnu saglasnost općinskog načelnika/gradonačelnika.

(4) Ako Turistička zajednica ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti iz stava (3) ovog člana, smatrat će se da saglasnost nije ni data.

(5) Statut Turističke zajednice i njegove izmjene i dopune objavljuju se u Službenim glasilima općine/grada .

Član 78. (Organi Turističke zajednice općine/grada)

(1) Organi Turističke zajednice su: Nadzorni odbor i direktor.

(2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava općinski načelnik/gradonačelnik na prijedlog općinske/gradske službe nadležne za oblast turizma.

(3) Direktora Turističke zajednice općine/ grada imenuje i razrješava općinski načelnik/ gradonačelnik na prijedlog Nadzornog odbora.

(4) Organi Turističke zajednice općine/grada imenuju se na period od četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.

(5) U slučaju prestanka mandata člana organa prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

(6) Pri imenovanju članova Nadzornog odbora iz stava (1) ovog člana vodiće se računa o ravnopravnoj zastupljenosti oba spola.

Član 79. (Nadzorni odbor)

(1) Nadzorni odbor Turističke zajednice općine/grada ima tri člana.

(2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik općine/grada, a ostali članovi imenuju se iz reda naučnih i stručnih lica iz oblasti turizma. Članovi Nadzornog odbora imenuju se javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.

(3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.

(4) Nadzorni odbor:

- a) donosi statut Turističke zajednice općine/grada,
- b) donosi poslovnik o svome radu,
- c) donosi godišnji program rada sa financijskim planom,
- d) usvaja godišnji izvještaj o poslovanju i završni račun,
- e) donosi pravilnik o radu,
- f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
- g) provodi proceduru izbora direktora javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH,
- h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

(5) Akti iz stava (4) tač.a),c),d), ovog člana donose se uz saglasnost općinskog načelnika/gradonačelnika.

(6) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:

- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,
- b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 80. (Direktor Turističke zajednice općine/grada)

(1) Direktora Turističke zajednice općine/grada imenuje općinski načelnik/gradonačelnik na prijedlog Nadzornog odbora .

(2) Direktor se imenuje na period od četiri godine, javnim konkursom u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima

u Federaciji BiH i može biti ponovo imenovan najviše na još jedan mandat.

(3) Direktor predstavlja i zastupa Turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice grada/općine, donosi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor, izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje, stara se o zakonitosti rada, odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom i vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

(4) Direktor Turističke zajednice općine/grada mora da posjeduje:

- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja, ekonomski ili fakultet turizma (smjerovi: upravljanje(menadžment), marketing ili turistički);
- b) najmanje sedam godina radnog iskustva, od čega najmanje pet godina na rukovodećim poslovima nakon sticanja VSS;
- c) aktivno znanje jednog stranog jezika (engleski, njemački, turski, arapski i dr.);
- d) zapažen profesionalni i naučni doprinos razvoju turističke djelatnosti se posebno vrednuje (objavljeni stručni i naučni radovi);

Član 81. (Nadzor nad radom Turističke zajednice općine/grada)

(1) Nadzor nad radom organa upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine/grada obavlja općinski načelnik/gradonačelnik putem službe nadležne za oblast turizma općine/grada i Kantonalna uprava za inspeksijske poslove.

(2) Općinski načelnik/gradonačelnik nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada Turističke zajednice općine/grada.

(3) U vršenju nadzora općinski načelnik/gradonačelnik je ovlašten da:

- a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
- b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
- c) izdaje instrukcije,
- d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
- e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,

f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,

g) preduzme mjere za koje je ovlašten.

(4) U slučaju da organi upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine/grada postupe suprotno odredbama ovog zakona, općinski načelnik/gradonačelnik će pokrenuti postupak utvrđivanja njihove odgovornosti.

(5) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana općinski načelnik/gradonačelnik je obavezan da općinskom/gradskom vijeću pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima Turističke zajednice općine/grada koji su finansirani iz sredstava javnih prihoda.

Član 82.

(Kategorizacija turističkih mjesta)

(1) Osnov za razvrstavanje u kategorije turističkih mjesta po ovom zakonu čine općine, grad, shodno svom značaju za turizam.

(2) Osnovni kriterij za kategorizaciju turističkih mjesta su:

- a) trogodišnji prosjek ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkom mjestu (broj noćenja);
- b) broj noćenja iz tačke a) ovog stava po stanovniku turističkog mjesta (koeficijent intenziteta turističkog prometa);
- c) ukupna vrijednost prometa u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku mjesta (koeficijent specifičnog turističkog prometa).

(3) Shodno kriterijima iz stava (2) ovog člana turistička mjesta se razvrstavaju u kategorije A, B, C i D.

(4) Bliže kriterije, način vrednovanja kriterija za kategorizaciju turističkih mjesta i način određivanja kategorije turističkih mjesta na području Kantona propisuje ministar.

Član 83.

(Boravišna taksa)

(1) Boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost (u daljem tekstu: smještajni objekat).

Lice koje koristi usluge noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost plaća boravišnu taksu po svakom ostvarenom noćenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, po dolasku u smještajni objekat.

(2) Smještajnim objektom, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se: hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja.

(3) Lica iz stava (1) ovog člana boravišnu taksu plaćaju pravnom ili fizičkom licu s kojim su ugovorile pružanje usluga smještaja. Izuzetno od stava (1) ovog člana lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu (lica u domaćinstvu) plaćaju godišnji paušalni iznos boravišne takse za svaki krevet i smještajnu jedinicu koji se koristi za pružanje usluga smještaja u skladu sa propisima o pružanju usluga smještaja. Na dodatne (pomoćne) krevete ne plaća se godišnji paušalni iznos boravišne takse.

(4) Dnevnu boravišnu taksu plaća organizator grupnog putovanja-agencija, po svakom grupnom dolasku turista u turističko mjesto bez noćenja.

(5) Boravišnu taksu i dnevnu boravišnu taksu pod jednakim uslovima plaćaju domaći i strani državljani.

Član 84.

(Oslobađanja od obaveza plaćanja boravišne takse)

(1) Boravišnu taksu ne plaćaju:

- a) djeca do 12 godina starosti;
- b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
- c) lica upućena na banjska i klimatska liječenja, odnosno specijalizovanu rehabilitaciju od nadležne ljekarske komisije;
- d) lica koja obavljaju sezonske poslove sa prijavljenim boravkom u turističkom mjestu;
- e) lica koja neprekidno borave u objektu za smještaj duže od 30 dana;
- f) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
- g) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
- h) strani državljani koji organizirano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana ne plaćaju boravišnu taksu ako podnesu dokaz o ispunjavanju

uslova utvrđenih u ovom stavu (članska karta, potvrda škole, ljekara, ljekarski uput i dr.).

(3) Boravišnu taksu umanjenu za 50% plaćaju lica od 13 do 18 godina starosti.

(4) Dnevnu boravišnu taksu ne plaćaju:

- a) djeca do 12 godina starosti;
- b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
- c) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
- d) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
- e) strani državljani koji organizovano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.

Član 85.

(Visina i način naplate boravišne takse)

(1) Visinu boravišne takse, na prijedlog Ministarstva, utvrđuje Vlada, najkasnije do kraja oktobra tekuće godine za narednu godinu.

(2) Naplatu boravišne takse vrši pravno i fizičko lice koje pruža usluge smještaja (u daljem tekstu: davalac usluga).

(3) Davalac usluga naplaćuje boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge smještaja.

(4) Ako davalac usluga ne naplati boravišnu taksu, dužan je da na svoj teret uplati iznos nenaplaćene boravišne takse.

(5) Dnevna boravišna taksa iz člana 83. stav (4) ovog zakona iznosi 50% boravišne takse.

Član 86.

(Evidencija boravišne takse)

(1) Davalac usluga je dužan da u računu za usluge smještaja posebno iskaže iznos boravišne takse, a u slučajevima iz člana 83. st.(1) i (4) ovog zakona da navede osnov oslobađanja od plaćanja boravišne takse, odnosno osnov za plaćanje umanjene takse.

(2) Davalac usluga vodi evidenciju o uplaćenju boravišnoj taksi u knjizi, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji i vodi evidenciju o oslobađanju od obaveze plaćanja boravišne takse i umanjenoj boravišnoj taksi.

(3) Davalac usluga dužan je nadležnoj kantonalnoj inspekciji i Turističkoj zajednici

Unsko-sanskog kantona do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvještaj o broju korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse, na obrascu koji propisuje ministar.

Član 87.

(Prijava i odjava turista)

(1) Davalac usluga koji pruža usluge smještaja u smještajnim objektima iz člana 83.st.(1) i (2) ovog zakona dužan je u roku od 24 sata po dolasku prijaviti i po odlasku odjaviti Turističkoj zajednici Unsko-sanskog kantona sva lica kojima se pruža usluga noćenja u smještajnom objektu.

(2) Oblik i sadržaj obrasca prijave boravka građana koji se koriste uslugama noćenja u smještajnim objektima, te sadržaj i način vođenja evidencije o boravku građana u smještajnim objektima propisat će ministar.

Član 88.

(Način korištenja i raspoređivanja sredstava boravišne takse)

(1) Sredstva od naplaćene boravišne takse i dnevne boravišne takse davalac usluga odnosno naplatilac dnevne boravišne takse, dužan je uplatiti na račun Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona, prvog radnog dana naredne sedmice za proteklu sedmicu, do donošenja federalnog propisa.

(2) Turistička zajednica Unsko-sanskog kantona dužna je 80 % naplaćenih sredstava od boravišne takse vratiti na račun općinske/gradske turističke zajednice ili općine/grada sa područja kojeg je boravišna taksa i naplaćena u roku od 7 dana od dana uplate od strane davaoca usluge.

POGLAVLJE VIII. NADZOR

Član 89.

(Nadzor)

(1) Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavlja općinski načelnik/gradonačelnik i Ministarstvo, svako u okviru svoje nadležnosti.

(2) Inspeksijski nadzor u provođenju ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, te pojedinačnih akata, uslova i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih lica, provodi Kantonalna uprava za inspeksijske poslove putem nadležne tržišno-turističke inspekcije i drugih inspekcija u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa

posebnim propisima donesenim od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Vlade Kantona.

(3) Pravna i fizička lica čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema, odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, obavezni su omogućiti inspektorima nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.

(4) Inspekcijski nadzor treba biti obavljen tako da ne ometa redovno obavljanje rada poslovanja.

Član 90.

(Ovlaštenje inspektora)

U provođenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor je ovlašten pregledati: poslovne i druge prostorije u kojima se obavlja turistička djelatnost, opremu, vozila kojima se obavlja turistička djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućava uvid u poslovanje pravnih i fizičkih lica koje pružaju turističke usluge, te obaviti i druge radnje u svrhu inspekcijskog nadzora.

Član 91.

(Zabrana rada)

(1) Kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti pružanje turističke usluge ako utvrdi da:

- a) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a da nije upisano u sudski registar, odnosno ne posjeduje rješenje, odnosno odobrenje nadležnog organa;
- b) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a nije pribavilo rješenje da objekat, odnosno poslovni prostor u kojem pruža usluge, udovoljava uslovima propisanim ovim zakonom, ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona;
- c) pravno lice ne posjeduje licencu.

(2) Žalba na rješenje iz stava (1) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

(3) Ukoliko inspektor, nakon što je rješenje o zabrani rada postalo izvršno, utvrdi da subjekt nadzora, i pored zabrane, obavlja turističku djelatnost, donijet će zaključak o dozvoli izvršenja prinudnim putem.

(4) Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastali prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršenika-stranke.

Član 92.

(Mjere za otklanjanje nedostataka)

(1) Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje turističke djelatnosti prestali ispunjavati propisane uslove, po izdatom odobrenju inspektor će, bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana, narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok ne kraći od 30 dana pravnom ili fizičkom licu da prilagodi pružanje usluga u skladu sa zakonom.

(2) Za sve ostale utvrđene nedostatke i nepravilnosti u poslovanju turističkih subjekata, utvrđene na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, inspektor će postupiti kao u stavu (1) ovog člana.

(3) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stava (1) i (2) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor će zabraniti pružanje turističkih usluga.

(4) Žalba na rješenje iz stava (1), (2) i (3) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 93.

(Nepridržavanje cijena)

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je kupcu usluge naplaćena ili zaračunata viša cijena od utvrđene, naredit će prodavcu usluge da vrati više naplaćeni iznos oštećenom kupcu usluge i bez odlaganja izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 94.

(Saradnja sa drugim organima)

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, obavijestit će nadležni organ, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

DIO TREĆI – KAZNENE, PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE IX. KAZNENE ODREDBE

Član 95.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- a) pruža usluge putničke agencije, a nije putnička agencija (član 19.stav (1));
- b) se u prometu nezakonito koristi izrazom "putnička agencija" (član 19. stav (2));
- c) pruža usluge protivno članu 17. ovog zakona;
- d) ne ispunjava propisane uslove za pojedinu vrstu putničke agencije ili ne pruža usluge na propisan način, ili ako pruža usluge one vrste putničke agencije za koju ne ispunjava propisane uslove (član 19.stav (2));
- e) započne sa pružanjem usluga putničke agencije prije nego što je pribavilo rješenje nadležnog organa da je udovoljeno uslovima propisanim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona (član 19. stav (2));
- f) organizira turističko putovanje prije nego što je pribavilo licencu (član 24.);
- g) neposredno pruža usluge putniku, a nema poslovnicu ili poslovnica ne udovoljava propisanim uslovima (član 30.);
- h) ne osigura korištenje uplaćenog aranžmana ili naknadu štete zbog nastalih troškova ili ne osigura garanciju za svaki aranžman kod banke ili osiguravajućeg društva (član 21.);
- i) putniku prilikom uplate iznosa za aranžman ne izda potvrdu o osiguranju jamčevine, koja mu omogućava neposredno ostvarenje prava na naknadu štete zbog nastalih troškova (član 22.).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 96.

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- a) organizira grupna putovanja, a da tokom cijelog putovanja ne osigura najmanje jednog turističkog pratioca koji ispunjava propisane uslove, za svaku grupu do 75 putnika, ili ako ne osigura stručnog radnika koji je osposobljen za rad u turističkoj djelatnosti, ukoliko ne raspolaže turističkim pratiocem koji ispunjava propisane uslove, ili ako za grupne posjete turističkim mjestima za koja je u programu predviđeno razgledavanje turističkog mjesta ne angažuje turističkog vodiča koji je ovlašten za pružanje usluga turističkog vodiča u tom turističkom mjestu (član 28.);
- b) za svaki aranžman, odnosno putovanje koje organizira ne izda program, prospekt ili katalog sa uslovima predviđenim ovim zakonom, ili ne uruči iste putniku prije zaključenja ugovora o aranžmanu (član 29.);
- c) pisano ne obavijesti davaoca usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (član 42. stav (2));
- d) pruža usluge u kongresnom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (član 52. stav (1));
- e) pruža usluge u zdravstvenom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (član 55. stav (1));
- f) pruža usluge u avanturističkom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (član 59. stav (1));
- g) za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili lica koja ih izvode ne izvrše procjenu rizika i nemaju donesen elaborat spašavanja (član 57. stav (4));
- h) pruža usluge u avanturističkom turizmu, a ne ispunjava propisane obaveze (član 58. stav (1));
- i) pruža usluge u avanturističkom turizmu licima mlađim od 18 godina bez pismene saglasnosti roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan (član 58. stav(2));
- j) pruža usluge na divljim vodama bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (član 59. stav (1));
- k) za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili lica koja ih izvode ne izvrše procjenu rizika i nemaju donesen elaborat spašavanja (član 62.stav (5));

l) pruža usluge na divljim vodama, a ne ispunjava propisane obaveze (član 62.stav (1));

m) pruža usluge na divljim vodama licima mlađim od 18 godina bez pismene saglasnosti roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan (član 62.stav(2));

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 70,00 KM do 700,00 KM.

(4) Za prekršaje iz stave (1) ovog člana kazniti će se i fizičko lice novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 97.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

- a) bez odobrenja nadležnog organa obavlja poslove turističkog vodiča (čl. 35);
- b) pri obavljanju poslova turističkog vodiča nema iskaznicu turističkog vodiča ili koje iskaznicu ne nosi na vidljivom mjestu (čl. 39);
- c) pruža usluge turističkog pratioca, a ne ispunjava propisane uslove (čl. 40);
- d) pruža usluge turističkog animatora, a ne ispunjava propisane uslove (član 41.);
- e) pruža usluge u seoskom turizmu, a ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima (član 46., 47., i 48.);
- f) pruža usluge u zdravstvenom turizmu iz člana 53. ovog zakona bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (član 55. stav (1));
- g) pruža usluge iz člana 57. stav (1) i člana 60. stav (1) ovog zakona (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči isl., bez odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja, kojim se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti (član 57. stav (3) i člana 60. stav (4)).

Član 98.

Novčanom kaznom za nepostupanje po rješenju inspektora kaznit će se:

- a) pravno lice novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM;

b) Odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 500,00 KM;

c) Fizičko lice novčanom kaznom od 300,00 KM do 500,00 KM.

Član 99.

Za prekršaje utvrđene u čl. 95., 96, i 97. ovog zakona, ako se ponove u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu sud može izreći i zaštitnu mjeru pravnom i fizičkom licu zabrane obavljanja turističke djelatnosti u trajanju od šest mjeseci.

Član 100.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Turistička zajednica ako:

- a) započne obavljati djelatnost prije nego što je upisana u sudski registar (čl.66. stav (1));
- b) ne prijavi promjenu upisanih podataka (čl.66. stav (2));
- c) donese statut i /ili izmjene i dopune statuta bez prethodne saglasnosti (čl.68. stav. (3));
- d) ne objavi statut ili njegove izmjene i dopune (čl.68. stav (5));
- e) ne ostvaruje zakonom utvrđene zadatke (član 61).
- f) ne donese godišnji program rada i finansijski plan na propisan način (čl. 70. stav (4) tačka c);
- g) ne donese godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj na propisan način. (čl. 70. stav (4) tačka d);
- h) ne omogući Ministarstvu provedbu nadzora ili mu ne dostavi ili ne pripremi tačne i potpune izvještaje, podatke i druge materijale i obavijesti (čl. 72. stav (3));
- i) ne otkloni nepravilnosti i nezakonitosti utvrđene nadzorom (čl. 88.stav (3));

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM i odgovorno lice u Turističkoj zajednici.

Član. 101.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje pruža usluge smještaja, ako:

- a) ne naplati boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge (čl. 85. stav (3));

- b) u računu posebno ne iskaže iznos boravišne takse ili ne navede osnov oslobođanja od njenog plaćanja (čl. 86. stav (1));
- c) ne vodi ili netačno vodi evidenciju korisnika usluga smještaja (čl. 86. stav (2));
- d) u propisanom roku ne podnese nadležnom organu izvještaj o broju korisnika usluge smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse (član 86. stav (3));
- e) ne vrši prijavu i odjavu turista na propisan način (čl. 87 stav (1));
- f) sredstva od naplaćene boravišne takse ne uplati u propisanom roku (čl. 88. stav (1));

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice koje pruža usluge smještaja novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM.

POGLAVLJE X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 102.

Do donošenja odluke Vlade Unsko-sanskog kantona o visini boravišne takse, visina boravišne takse na području Unsko-sanskog kantona obračunava se, naplaćuje i uplaćuje u iznosu od 2,00 KM.

Član 103.

Podzakonske akte i obrasce iz ovog zakona donijet će ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član. 104.

Danom upisa u sudski registar Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona prestaje sa radom Turistička zajednica Unsko-sanskog kantona za čije osnivanje je Vlada Unsko-sanskog Kantona dala saglasnost za pokretanje inicijative za osnivanje Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona broj: 03-017-142/97 od 12.03.1997. godine i briše se iz Upisnika koji se vodi kod Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

Član. 105.

(1) Danom početka rada Turističke zajednice Unsko-sanskog kantona, preuzete se zaposlenici, arhiva i dokumentacija, sredstva rada kao i prava

i obaveze Turističke zajednice koja prestaje sa radom.

(2) Nezavisna revizorska kuća će prethodno izvršiti reviziju finansijskog poslovanja i utvrditi finansijsko stanje Turističke zajednice koja prestaje sa radom.

Član 106.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se u skladu s propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član. 107.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona.

Broj: 01-02-1-491/17   Predsjedavajući Skupštine
10. aprila 2017. godine   Unsko-sanskog kantona
Bihać   Nijaz Hušić, prof.

264.

Na osnovu člana 11. b) odjeljak A poglavlje V, a u vezi sa članom 2. e) poglavlja IV Ustava Unsko-sanskog kantona – Prečišćeni tekst (“Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona” br. 1/04 i 11/04), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, Skupština Unsko-sanskog kantona na 29. redovnoj sjednici održanoj dana 10.04.2017. godine, donosi:

ZAKON

o izmjenama i dopunama Zakona o pravobranilaštvu

Član 1.

“(1) U Zakonu o pravobranilaštvu (“Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona” broj: 20/04) u članu 1. stav (1) iza zarez dodaje se riječ “grada”.

(2) U cijelom tekstu Poglavlja I. (Opće odredbe), Poglavlja II. (Djelokrug pravobranilaštva) i Poglavlja III. Odjeljak 2. (Organizacija općinskog pravobranilaštva) i Poglavlja V. (Sredstva za rad pravobranilaštva) riječ “općina” zamjenjuje se riječima “grad/općina”, riječ “općinskog” zamjenjuje se riječima “gradskog/općinskog”, riječi “općinski načelnik”